

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

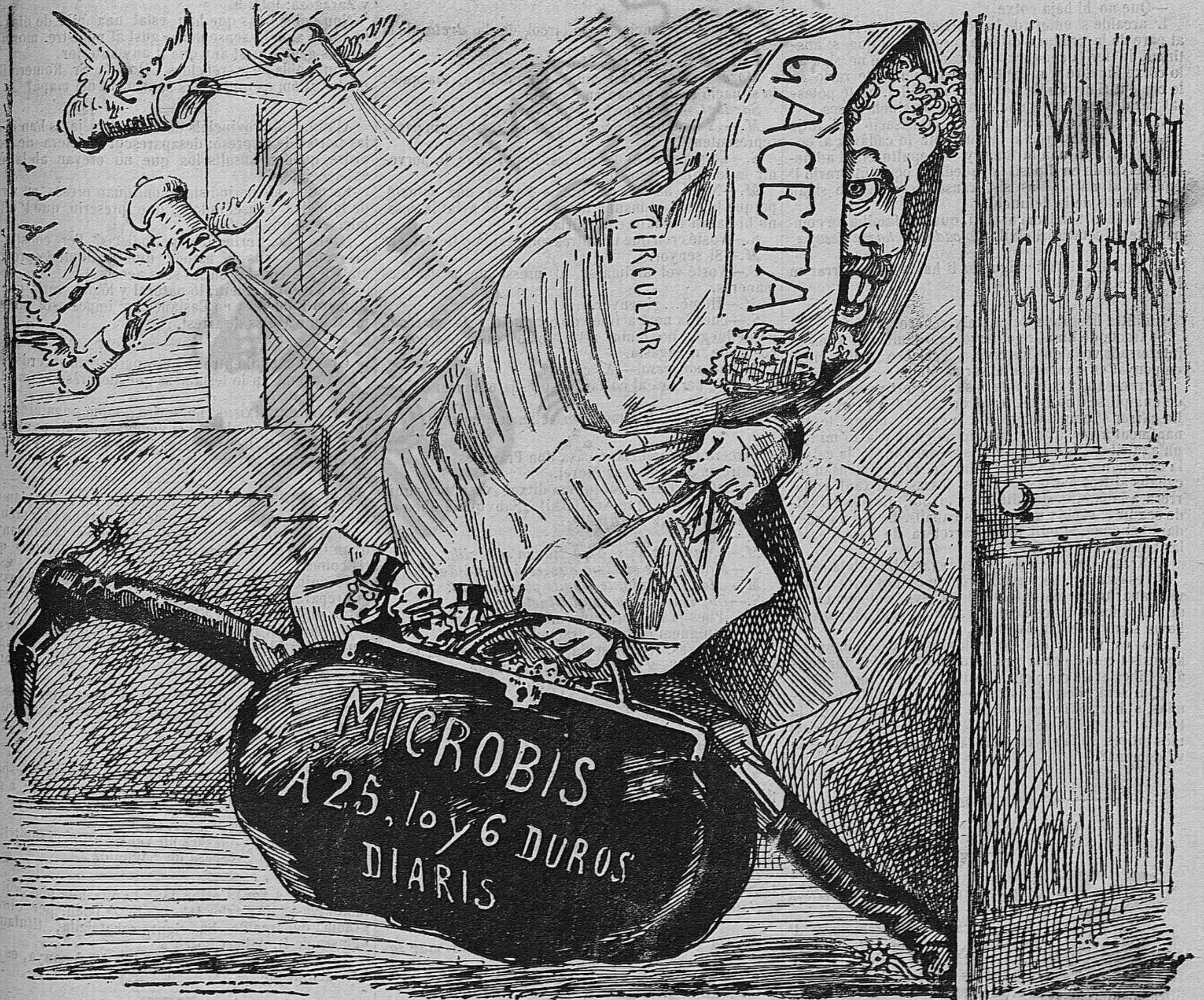
CADA NÚMERO **2** CUARTOS PER TOT ESPANYA.

Y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, núm. 20, botiga BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIO: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA 8 rals, Cuba y Puerto-Rico, 16 rals, Estranger, 18 rals.

FINAL DEL CÓLERA DE REAL ORDRE.

De tants cordons y tants cassos,
y molestias y manxiulas
no 'n queda sinó 'l recort
y 'ls pobles qu' encare xiulan.

A FIGUERAS.

DESDE qu' en Pidal es al candelero, ls neos se veuen las orellas, lo que per altra part no tèn res d' estrany, perque—la veritat siga dita—las tenen molt llargas.

Sols aixís se comprén lo que vè passant de algun temps ensà en la democràtica ciutat de Figueras, administrada per un ajuntament neo-catòlich.

En moltes localitats no deixan en repòs als vius: à Figueras ni als vius ni als morts.

Exemples al canto.

Un honrat libre-pensador tè la desgracia de perdre una criatura de cinch mesos. Se presenta al registre civil y després de cumplir las prescripcions de la ley, demana y obtè una papeleta autorisantlo per enterrar lo cadàver en lo cementiri civil. Acut luego à las oficinas municipales, satisfà 'ls drets corresponents y demana 'l cotxe sense créu, per dur lo cadàver al cementiri.

—¿Cotxe sense créu?... l' hi diuen: no n' hi ha.

—Dispensi; pero otras vegadas ha sortit.

—Es veritat; pero l' arcalde interi D. Francisco Moragas, ha donat ordre terminant de que no 's tregui la créu del cotxe: per lo tant l' haurà de pendre ab créu ó no hi ha cotxe.

—Que no hi haja cotxe.

L' arcalde s' entera de la ocurrencia y envia un ofici al pare de la criatura difunta, prevenintli que s' abstingui de ffer la conducció del cadàver, que no siga ab lo cotxe fúnebre y negantli permis per enterrarlo en lo cementiri civil. «Un pare, deya l' ofici, no tèn potestat per descatalogar à una criatura de cinch mesos.»

Però 'l pare que conta ab l' autorisació del jutge municipal en tota regla, fá conduhir lo cadàver al cementiri civil en una tartana, y 'ls sepulturers li admeten, deixantlo en dipòsit y quedant per enterrarlo l' endemà al mati a las sis, transcorregudas que sigan las 24 horas de la defunció.

Desenllàs: l' endemà al mati, quan la familia vá compareixe al cementiri civil ¡¡lo cadáver havia desaparecut!!

L' arcalde interi de Figueras l' havia fet enterrar en lo cementiri catòlich.

Un altra hassanya del mateix género.

Se tracta de un altre enterro que també la familia interessada volia que fos civil, y 'l célebre arcalde interi empenyat en que havia de ser catòlich.

Se presenta 'l cotxe à la casa del mort y sobre si ha de cumplirse ó no l' ordre del arcalde, se vá fent fosch. Lo carrer s' ompla de gent: à la casa 's negan terminantment à verificar l' enterro religiós, y à lo millor, un agutzil y 'ls enterra-morts arramban ab la caixa, la carregan al cotxe, fan petar lo fuet y llensan los caballs al trot per las vias més foscas, deixant endarrera à la familia del difunt y al dol, impossibilitats de seguir la ràpida marxa dels caballs. Lo dol vá quedar abandonat al mitj de la carretera de Rosas, entre las tenebras de la nit.

L' arcalde interi de Figueras vá sortirse ab la seva. No es estrany. Lo mateix arcalde en un' altra ocasió vá manar treure de la fossa ahont jeya, enterrantlo en un' altra fossa del cementiri catòlich, un cadàver que havia sigut enterrat civilment.

¿No es veritat que aquestas escenas repugnants, aquestos timos de cadàvers, aquestos atropellos inaudits à la llibertat de conciencia, están demanat justicia?

¿Qui será, després, que recordant semblants infamias, s' horripili y escandalisi si algun dia 's gira la truya, y 'l poble befat y escarnit en sos sentiments més íntims, se fá ell mateix la justicia, que avuy en vá demana?

P. K.

CONFERENCIAS.

EM tornat al temps del misteris: aixó vol dir que la pátria no está gayre bona.

La política torna à treballarse d' amagatotis, los signos y las mitjas paraulas están à la ordre del dia, y sobre tot las conferencias, las sibilíticas conferencias se segueixen las unas à las otras ab la mateixa espantosa abundancia que las consultas de metjes en casa d' un malalt de cuydado.

Nosaltres estém al tanto de tot, y com que creyém

que 'ls nostres lectors voldrán sapiguer qué es lo que entre ells enrahonan los doctores en medicina política, hem procurat averiguar lo que s' ha dit en aquestas solemnes consultas.

Atenció, pues: allá vá.

Primera conferencia: en lo circol de la *esquerra* de la *esquerra*.

Entre en Lopez Dominguez y en Montero Rios.

Montero.—Ja ho véu, la situació es gravissima: los datos que jo tinch son segurs. En Cánovas y 'ls neos están decidits à no abandonar la cullera, costi lo que costi.

Lopez.—Y si apelavam al recurs suprem?

M.—¿Qué vol dir? Ferlos barallar ells ab ells? Seria inútil: llops ab llops no 's mossegan. A més que ja veurian la emboscada y no s' hi deixarian caure.

L.—¿Y donchs! ¿quina actitud hem d' adoptar? Perque la veritat es que aném passant temps y temps y no adelantém un pas.

M.—¿Vol que l' hi sigui franch? Pues l' hi dich ab tota la mèva bona fé de gallego que crech qu' hem equivocat la acció.

L.—¿Cóm!

M.—Si senyor; hem perdut lo temps buscant los punts flachs de la situació, en lloch de buscar los punts forts del país. Millor dit, hem mirat lo que haviam de fer caure, sense mirar en qué haviam d' apoyarnos.

L.—¿Sab que potser vosté tè rahó?

M.—Be m' ho penso.

L.—Veyám, pues; ¿qu' es lo que m' aconsella?

M.—Tornar à fer vibrar las cordas sensibles del país, parlantli més de democracia y menos... d' otras cosas.

L.—¿Magnífich! Democracia, es dir la salsa que més agrada al poble. ¿Es un gran cuyner vosté!

M.—Sobre tot per fé una truya.

L. (*rihent*)—¿Y encara més per girarla!

Segona conferencia: en lo circol de la *dreta* de la *esquerra*.

Entre en Sardoal y en Moret.

Moret.—Aixó es clar com la llum del dia, marqués: la situació se 'n vá cap en Sagasta.

Sardoal.—Prou que ho estich veyent...

M.—¿Y donchs? ¿cóm quedém nosaltres? ¿quin paper representém?

S.—Lo paper es lo de menos: lo porvenir, lo porvenir es lo que m' espanta...

M.—No hi ha més; es precis buscar una solució, perque la gent s' insubordina y si no vè aviat la cosa, no hi haurà medi de contenirla.

S.—Vosté creu que nosaltres sols som impotents, ¿eh?

M.—Si senyor.

S.—Vosté vol arrimarse al presupuesto de todas maneras.

M.—Home... si senyor.

S.—Pues la nostra línea de conducta está marcada desde luego: no tenim altre remey que posarnos al costat de 'n Sagasta.

M. (*ab sorpresa*)—¿Al costat?

S.—Si, per ara al costat: després ja mirarém de pujarhi sobre.

M.—No 'n parlém més; perfectament, entesos.

Tercera conferencia: à casa don Práxedes. Entre en Sagasta y en Moret.

Sagasta.—¿Caramba! ¿quina ditxa! ¿vosté per aquí? Moret.—Pse, ¡que vol ferhi! ¿Sab qué diuen en *El Barberillo de Lavapiés*?

S.—¿Qué?

M.—*Cuando bien se ama nunca se olvida.*

S.—*Mal quiere el alma que está ofendida...*

M.—*Mas... ¡si el que ofende pide perdón?*

S.—*Doy sin castigo la absolución.*

M.—Pues ja ho véu; aquí 'm tè altra vegada.

S.—Sapiguém de qué 's tracta.

M.—Cá, res: veig que la situació canovista se 'n vá al botavant, y comprenent que vosté será 'l sen successor, penso que tal vegada no l' hi vindria malament un refors.

S. (*aguantantse 'l riure*)—¿Un refors! ¿de qué? ¿de caballeria?

M. (*sonrihent*)—De... *cuqueria*.

S.—¿A quin preu?

M.—Home... aixó ho deixo à la seva discreció. ¡Qualsevol cosa... un parellot de carteras!

S.—¿No més? Aixó es regalat...!

M.—Si, ja sab que no soch exigent...

S.—Bueno... vájissen tranquil: quan sigui hora ja l' avisarè.

M. (*apart*)—¿Crech que aquest flavio s' está burllant de mi!

S. (*apart*)—¿Qui no 't conegui que 't compri.

Quarta conferencia: en... *la orillita del mar salado*.

Entre en Castelar y en Ruiz Zorrilla.

Castelar.—¿...?

Zorrilla.—¿...!

C.—¿...? ¿...?

Z.—¡...!!! ¡...!!!

C.—¿...? ¡...!

Z.—¡...!!! ¡...!!!

C.—Pues, corrent; conformes.

Z.—Endavant.

FANTÁSTICH.

o cólera de real ordre ja s' ha acabat. En Romero Robledo vá engendrarlo y ell mateix l' ha destruït.

De aquest cólera si que podrá dirse: *Qui te fecit, te defecit.*

Fins are multava y destituhia als arcaldes que no li davan coneixement dels cassos ocorreguts en las localitats ahont ell se ficava al cap que havia de havernhi. Are, al contrari: no vol telegramas, ni avisos, ni advertencias. Al arcalde que li digués: «hi ha hagut un cas de cólera», ¡ destituhiria.

La broma ja ha durat prou.

Y pèl que puga ser, y pèl que pugan dirli, demà que s' obrin las Còrts, ha fet conjuminar un estat comparatiu de las defuncions ocorregudas en algunas poblacions acordonadas. en agost y setembre de 1873 y en iguals mesos de 1884.

Dit estat comprén tant sols las poblacions de Novelda, Monforte, Elche, Borjas, Benifallet, Balaguer, Anglesola, y Artesa: total 8.

Però no diu una paraula de Alicante, Elda, Villafranca, Cherta, Ribaraja, Ascó, Garcia, Mora de Ebro y Zaragoza: total 9.

Nou poblacions que han estat una pila de dias ab lo cordó al coll, sense donar gust al ministre, morintse menos gent aquest any que l' any anterior.

Nou poblacions rebeldes. ¿Qué fá Sr. Romero Robledo? ¿Cóm es que no las suprimeix del mapa?

Al diputats provincials de Tarragona ja 'ls han obert las portas de la presó: desaparecut lo cólera de real ordre, quedan absolts los que no creyan ab la seva existencia.

En quan als periodistas, continúan presos, en virtut de la lógica conservadora, que prescriu que l' últim mico es lo qui s' ofega.

¿Quin era 'l crim dels periodistas? Fer constar en los seus escrits lo mateix que 'ls diputats provincials feyan constar en los seus acorts.

No haventhi cólera, lo natural y lògich seria que 'n Romero Robledo y en Castañeda s' imposessin mútuament quinze dias de arrest.

Gran escándol entre 'l clero perque un sacerdot italià vá manar en lo testament que després de mort lo cremessin.

Lo clero es aixís: s' horrorisa de que puga cremarse un cadàver, y no obstant si dependís d' ell, avuy mateix restabliria la Santa Inquisició cremant als liberals de viu en viu.

Quan ván dirme que pèl cantó de Olot s' havian alsat partidas carlistas, francament no m' ho vaig creure. Tontos serian los carlins de anarse'n à la montanya, quan tenen generals que 'ls compran y ministres que 'ls colocan.

Tinguinbo hèn present: si 'ls carlins se bellugan y 's preparan no es per are, sino per temps à venir. Quan puji un govern liberal, quan lo país recobri 'ls drets que se li han prés, llavors y solzament llavors se veurán partidas à la montanya, alentadas y sostingudas pèls mateixos que avuy miman y recompensan à la faramalla absolutista.

Per cassar lo poder, ja se sab, se necessitan gossos. Però ¡cuidadol que als gossos, quan ván sense bossal se 'ls dona la bola.

Dos vegadas distintas, s' ha tret à subasta la espasa del general Narvez, sense presentarse ningú ni à mirarsela.

Pregui exemple de aixó, D. Arseni. Si l' espasa de Narvez no val res ¿qué dimontri vol que puga valer l' espasa de Sagunto?

Hi havia à Sant Cárlos de la Rápita una plassa titulada «Plassa de Cárlos III» y are fá poch, per obra y gracia del arealde ha sigut rebatejada, titulantse «Plassa de D. Albert Bosch.»

Qual D. Albert, si bè no es rey d' Espanya, es rey del caciquisme.

Y de 'n Castañeda que 'n farém? Desde que ha anat à Madrid sembla que 'l govern no se 'l pot treure dels dits. ¡Vaya un tipo més empalgós!

Are diuen que 'l govern està tant satisfet d' ell, fins al punt de que tracta de adjudicarli una gran créu. No hi tinc res que dir: per mi que li clavin.

Are asseguran que tornarà a Tarragona. Bueno que hi vaja, y veurà als diputats provincials com se passejan. Sempre es un recreo.

Are suposan que se 'n tornarà a Huelva, a presidir la Diputació provincial. Una cosa voldria jo: que m' hi enviessin a mi de governador civil, per ferli conèixe 'l gust que dona pagar multas de 500 pessetas.

Pero lo més natural, lo més just y lo més agradable, serà que 'ls diputats ofesos y agraviats entaulin causa criminal contra 'l Pons Pilat Tarragoni, y que no parin ni 's cansin fins haver obtingot justicia.

Lo dia que aixó succeeixi a Tarragona farán lluminarias.

Vaja, senyor Cánovas y senyors ministres, permétn que 'ls feliciti. Per si haguessen olvidat (en lo poder no 's té gaire memoria) l' efecte immediat que va produir l' horrible fusellament del comandant Ferrandiz y del tinent Bellés, are 'ls notificaré que las balas que van malar al primer, acaban de ocasionar una nova desgracia. Quina alegria per vostés!

En germá carnal del comandant Ferrandiz, honradíssim empleat del ferro carril de Tarragona a Lleyda, ha perdut la rahò. Desde 'l dia de la catástrofe anava pensatiu y ensimismat, estava groch y patia molt. Are ja no patirà més: es boig y 'ls boigs no pateixen.

Cárreguinse aquest nou consol a la conciencia..... y menjin de gust.

L' un al sot... l' altre al manicomi..... y vostés al candaleroll!

Lo príncep de Gales en persona ha convidat a n' en Ruiz Zorrilla a la festa que ha de celebrarse a Londres en commemoració de l' abolicció de l' esclavitud.

Ay pobre príncep de Gales, no li arrendo la ganancial! A horas d' are 'l mónstruo malaguenyo ja li ha declarat la guerra, a tenor del article 1001 de la Constitució interna.

Demà diumenje a la nit s' estrenarà en lo teatro del Tivoli un dels millors dramas de Dumas fill, arreglat a l' escena e-panyola, per una ploma que n' sab la prima. Creguin que val la pena de anarlo a veure.

Y a propòsit de teatros: *Il barbiere de Siviglia* de Paisiello, posat en lo Principal, per la companyia Scavini, contant cent y tants anys de fetxa, es una verdadera novedat. No han vist una ópera més fresca y més graciosa.

En lo *Bon Retiro* ha debutat lo tenor Sr. Catá, que té grans condicions.

Sr. Gobernador interi de Tarragona, Sr. Garcia Camilleri, ó Garcia Camamilla, ó lo que siga: tinga entés y sápija desd' are que al enviar a aqueixa ciutat los números de LA CAMPANA, ho faig cumplint todas las prescripcions de la ley. Per lo tant estranyo molt que vosté 's permeti fer presentar lo número, y prohibir que 's cridi pels carrers en la forma acostumada, com si Tarragona no fós una ciutat d' Espanya, y regissen allí unas lleys distintas.

¿Qué pot ser está cremat porque hem publicat la caricatura de n' Castañeda y no hem publicat la seva? En aquest cas, serveixis enviarnos lo retrato y mirarem de complaure 'l, ja que pèl camí que segueix, arribarà a ferse tant ó més célebre que 'l seu amo.

CARTAS DE FORA.—A Santa Coloma de Farnés pelegrinació 'l dijous de la senmana passada al santuari de Serrallonga. Gran broma y xerinola. Després de dinar, alguns capellans saltavan y ballavan ab las majordonas respectivas. Desde un tablado van ferse prédicas contra 'ls masons y 'ls liberals donantse entre altres crits 'l de viva 'l Papa Rey. ¿No 'ls sembla que hauria sigut més exacte cridar viva 'l Papa-Dinero?—La tornada va ferse mitj a la desbandada, tant que ab prou feynas hi havia 40 homes.

Responent a un desafío del rector, varios joves protestants varen anar a Ripollat a discutir qüestions religiosas; pero 'l tal rector al veurels va arronsarse. A Ripollat están molt bé. A més de aquest rector tenen un vicari que cura mals-esperits y passa una gran part de la nit rondant; dugas fábricas quals majordoms obligan a cantar lo rosari als treballadors, un curandero anomenat Tamborella, y dos caciques que manan als parcers a istil de senyors feudals. ¿No creuhen vostés que ab la meytat de tot aixó, ni hi ha per morir-se de riure?

¿Es cert que 'ls mossos de l' Esquadra de Cardadéu van disparar sobre uns joves pacífichs, que a dos quarts de onze de la nit anavan a fer una broma innocent, que s' acostuma a fer en aquella vila? Seria molt convenient que 'ls agents de l' autoritat obressin ab més prudencia per evitar desgracias com la de Sant Genís de Vilasar.

Per haver fet tres minuts tart a missa lo rector de Tallendre va tancar a casi tots los vehins las portas de la iglesia. Los indicats van anarse'n a esmorsar, ab lo qual, en mon concepte, van obrar molt santament.

Pèl Panadés se preguntan si s' ha tornat boig l' arcalde accidental de las Cabanyas, gran partidari de n' Planas. Dit arcalde 'l dia 4 del corrent, sense com va ni com costa, va embestir pistola en má a nou veremadors qu' estaban al camp dinant tranquilament.

En la Iglesia de la Trinidad de Vilafranca va celebrarse un doble matrimoni ab una sola missa. ¡Alsa amigo, quina ganga: passá 'ls taps a dos matrimonis ab una no més!

LA SOLUCIÓ.

RESPOSTA DEL AMICH DE MADRIT.

Hi rebut ta carta, amich, y, si t' ho haig de di ab franquesa, calmada un poch la sorpresa m' hi rigut de tú un bon xich.

¡Pues no es pas res! ¡Preguntar lo perquè de lo que passa!

Veig que 'l microbi ab catxassa us ha arribat a atontar.

¡Quina ignorancia, minyo!

¡No sapiguer ni una coma d' aquesta homérica broma!

Vaja, no; no t' perdó.

Vinam aquí, desgraciat; veuras quant perfectament tindrás en un santiamen l' enigma bèn descifrat.

Si en nostre Espanya avuy dia no hi ha cap ni centenè; si tothom sembla que té un arrel de bojeria;

Si 'ls ministres se barallan, si l' órdre públich tremola, si la riquesa s' escola,

si 'ls de sotana may callan; Si en fi, per tot arréu veus un vertiginós trip-trap,

y 'l dels peus se 'n puja al cap, y 'l del cap se 'n baixa als peus;

Tot ho tindrás explicat del modo més clà del món, sapiguent que don Anton, lo mónstruo, está enamorat.

Y noy ¡de quina manera! Cremantse pitjor que un ciri, ab lo foch, ab lo deliri fill de la passió primera.

Aquesta ardent ilusió per lo qual lo mónstruo 's pert, es la clau del desconcert qu' está sufrint la nació.

Naturalment, si ell no 's cuyda de la marxa del Estat, ¿qué han de fè 'ls del seu costat si tenen la cloca vuyda?

¿Cóm no hem d' anar malament, com no hem d' está en un embull, sense 'l paternal cop d' ull del portentós president?

Y qu' ell no está per res més que per la seva sirena no admet dupte de cap mena .. ¡Dén nos en quart que durès!

Vá al detrás seu nits y dias, l' hi escriu esquelas melosas, l' hi envía flors olorosas... ¡hasta l' hi fá poesias!

Precisament un ahí vá llegirmen una d' ellas que fá veure las estrellas: vaig a copiartela aquí.

»Mi bien, mi dulce bien, sacude el sueño
»y sal a la ventana,
»que aquí está tu constante malagueño
»como cada mañana.

»El sol no ha descornado para verte
»aun sus tules rojos;
»pero... ¿qué falta el sol debe de hacerte
»si aquí tienes mis ojos?

»Desde que pienso en ti mi pecho seco
»palpita con tal prisa,
»que me pongo las botas y el chaleco
»antes que la camisa.

»Para hacerte feliz, prenda hechicera,
»estoy dispuesto a darte
»mis títulos, mis cruces, mi cartera...
»¡todo para agradarte!

»Si pagas con un no mi queja amante,
»me trocaré en demonio,
»y no habrá en esta tierra quien aguante
»a tu rendido

ANTONIO.

Així acaba la poesia: vés tú si 'l que ha escrit aixó no pot portá una nació a la més negra anarquia.

Y vés tú si 'l nostre estat no 's comprén perfectament, sabent l' enamorament que D. Anton ha agafat.

Aquí tens la solució de la célebre xarada. Adió reb una abraçada del teu bon amich.—Q. Tó.

—Per la copia:

C. GUMÁ.

remitit de D. Joseph Baró, desfent las cábalas de D. Francisco va mereixe 'ls honors de la inserció en lo *Barcelonés*, y un comentari que deya: «Escrits com lo precedent sempre tindrán cabuda en las nostras columnas, ja que aixis es com nos agrada discutir.»

Jo tinc un amich busca-rabons que porta unas patillas inmensas, colossals, ridiculs.

—Home, Quico, vaig dirli un dia ¿Perque no 't tallas aquestas patillas? ¿Que no véus que se t' están menjant la cara?

— No sabs perque me las deixo? Perque 'm serveixen de corassa. Aixis quan me donan una bufa no me 'n sento.

Diu un telégrama:

«Ha sido denunciado *El Porvenir*.»

Y no obstant lo porvenir es molt més hermós que 'l present, tant que 'l principal enemich de la taifa conservadora es lo porvenir.

Diu la *Vanguardia* que D Francisco no ha vingut al mon sinó per desempenyar lo paper de Cain.

No obstant, temps endarrera—siga franca la *Vanguardia*—D. Francisco feya de Simon Leprós y repartia la pitansa entre tota la tribu constitucional.

Are, com que s' ha acabat lo bróquil, fá de Cain.

Y a propòsit. Si D. Francisco es una especie de Cain ¿Qui será l' Abel?

¿En Teodoro Baró? ¿En Xana?

¿Y abont es la barra de burro de que va servirse Cain per sacrificar al seu germá?

Respecte a burros, D. Francisco no t' és més que estendre la mà y 'ls trobará a dotzenas. Son tants los que li deuen las garrofals...

En una habitació:

—¿Voldria suscriure—diu un repartidor d' entregas

—a las obras de n' Zorrilla?

—¿De quin Zorrilla?

—Home, del gran poeta Zorrilla... Miri, una edició monumental, magnificament ilustrada...

—No senyor, no estich per versos. Are quan se tracti de las obras de n' Ruiz Zorrilla, conti ab mi.

L' esquerra 's compon actualment de cinch grupos: un per cada dit de la mà.

Y avuy tots los grupos se bellugan, se remouhen y garlan.

Escoltemlos:

En Moret al anarse'n ab en Sagasta:

«Senyors, l' art polítich consisteix en *satisfer todas las necessitats*» (textual)

Gran coro de badalls, en demostració de que las primeras necessitats que han de satisfer los moretistas son las del ventrell.

En Lopez Dominguez al anarse'n a Andalucía:

«Vaig a empendre un viatge de propaganda. Es necessari fortaleixe y robustir las ideas.»

Escolti general ¿no seria convenient que prenguéssin l' oli de fetje de bacallá?

En Montero Rios:

«Tenim un fi molt elevat.»

Aixó si qu' es cert Per aixó passan altas.

En Martos y en Sardoal s' entenen ab en Sagasta.

¡Pobre Sagasta! Com si ho vejés. Pujará al poder, s' asseurá a taula y al disposarse a pendre la primera cullerada, baurá de dir:

—Noy, retira aquest plat, que m' hi ha caygut un *crístino*.

A Madrit a horas d' are passan ja de cinquanta 'ls apóstols que 's dedican a fer curas.

Jesucrist no vá tenirne més que dotze.

D. Anton ne t' és més de cinquanta.

¿Quin dia 'l posan dintre de una escaparata?

Edifiquinse:

Hi havia en un poble de la provincia de Santander un pobre pare de familia delicat de salut, que una nit va tenir un tropell, al veure que un home espanyava la porta de casa seva y 's dirigia al quarto de la seva filla.

Vá donar crits, ván compareixe alguns vehins y l' arcalde y aquell home ¿may dirian qui era?
Lo rector del poble.
Rectors de aquests calibres no necessitan comentaris.

Efemérides de La Epoca.

L' eclipse de lluna del any 1812 vá coincidir ab lo desastre de Napoleón a Rússia.
L' eclipse de lluna del any 1830 vá coincidir ab la cayguda de Carlos X a Fransa.
L' eclipse de lluna del any 1848 vá coincidir ab la cayguda de Lluís Felip.
L' eclipse de lluna del any 1866 vá coincidir ab la batalla de Sadowa y ab las últimas estrebadas del imperi mejicá.
No soch llunàtich; pero m' agradaria saber ab que coincidirá l' eclipse de lluna del mes de Octubre de 1884.

Tres datos extrets del presupuesto espanyol.
L' exercit y la marina costan 624 milions de rals, a rahò de 39 rals cada espanyol.
Lo Clero costa 168 milions, a rahò de 10 rals y mitj cada espanyol.
La Instrucció pública no costa més que 28 milions, ó siga 1 ral 73 cèntims per barba.
Y are, no vulgan saber res més per explicarse la causa de que encare hi haja a Espanya tanta llana.

¿Qué ha succehit a Sant Genís de Vilassar?

Quatre companys estavan cassant dintre de un bosch. Tot d' un plegat sonan tiros, y un d' ells, fill de una honrada familia cau mort. Lo difunt contava 18 anys. Autors dels tiros: uns guardia-civils.
Lo fet es dolorós y ha consternat a tota la comarca. Creyém nosaltres que 'ls tribunals exigirán la responsabilitat a qui la tinga, que no es del cas que la gent honrada y pacifica al sortir de casa tinga la vida al encant.

Entre en Quesada y en Martínez Campos hi ha alguna cosa.
Los dos generals se fan morros.
L' héroe de Sagunto exclama:—Potsèr si que jo hauré fet l' edifici perquè tú 'l disfrutis...
Y l' altre respón:—No faltaria més sinó que jo 't mantingués al frente del exercit del Nort perquè te 'n anessis a veure a una certa senyora a y omplirli 'l cap de retalls contra nosaltres.
Y 'ls generals s' engrunyeixen y exclaman plens de furor:
—¿Tiene vuestra espada punta?
—Y va recta al corazon.

Los periódichs liberals de la República argentina demanan ab molta insistencia que siga expulsat de aquell país lo delegat apostolich.
Com que ja fá algun temps que 'ls capellans de aquell país tractan de treure las unglas, la premsa liberal compleix ab lo sèn deber.

Qui vulga pols, cop d' espulsadors.

Ay pares que teniu fillas y las fiquén a un convent:
escoltéu lo que ha passat en un colégi de monjas de Santander. Hi havia una colegiala órfana y rica. 'L sèn curador aná a recullirla y 's negaren a entregarla, ab l' excusa de qu' estava malalta. Y devia estarho, perquè vá morir deixant las dos terceras parts de la fortuna al convent y nombrant únich marmassor al metje de la comunitat.

Notas: 1.º Lo testament apareix otorgat en lo mes de maig quan la colegiala encare estava bona.—2.º Tres metjes ván certificar la necessitat de treurela del convent, y 'l bisbe vá negars'hi a pretext de que 'l metje de la comunitat opinava de diferent manera.
¡Pobre colom en mans dels ésparvers!
Pero aquests dirán:—Vaja, qu' es molt hò 'l colom ab arrós.

Los següents datos son trets del Brusi.
«En los dos últimos meses del actual exercici, la Deuda del Estats Units de América ha disminuít en 12 milions 536 mil duros.—Quan vá acabar la guerra separatista la deuda de aquella nació pujava 2,750 milions de duros, haventse rebaixat desde llavors més de 1,000 milions.»
Ja ho veuhem, aquestas repúblicas no poden anar ni ab corriolas.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA.—*Llu-ci-a-ne-ta.*
2. SINONIMIA.—*Remey.*
3. CONVERSA.—*Xina.*
4. TERS DE SÍLABAS.

TAR	RE	GA
RE	MO	LI
GA	LI	CIA
5. GEROGLIFICH.—*Com més escolas més mestres.*
Han endevinat totes las solucions: Sach de mal profit, Dos Liberals y Dos Manxegos; n' han endavinadas 4, Martí Roca y R. Noy del quart pis y Noy de la Xera; 3 Panxa contenta, Petitet y Jaume Escoda de Malgrat y 2 no més Orga de 'n Napis.

XARADA.

—¿Quant ne vols de dos-tres hu?
—Digas quant ne vols tercera.
—Déu pessetas: ja sabs tú

que jo pago a la carrera.
—Son tretze y no 'n parlem més
—Ey minyó estás malt per alt
¿qué 't pensas que no sé 'l qu' es?
—Donchs compram eixa total.
NAS DE PUNTA INGLESA.

ANAGRAMA.

Lo mèu tot es un menjar,
(s' entén per cert animal;)
del tot m' agrada 'l cantar,
y es un objecte 'l total
que 'l taberner sol usar.

PEPET SIMPÀTICH.

TRENCA-CLOSCAS.

¿CREMAN OLI?

Formar ab las anteriors lletras un nom d' home.
NADA-NADA SANTA-NIT.

GEROGLIFICH.

×
+ + + + +
I
1000
I
tar

DOS MANXEGOS.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciudadans Paco, Fill de un Sastre, Taumalipich, Lluíseta Pepet de Arenys de Munt y A. M. M.: Lo que 'ns envian no fá per casa.
Ciudadans Mox, Arengada fresca, Petitet, Panxa contenta, Erasme, B. y J., Roch de Rech, Dos Manxegos, Noy del quart pis, Arrós y Fl-deus, Martí Roca y R., Eme Ese, Dos Liberals, Carquinyoli de Calé, Un Reusense, Orga de 'n Napis y Perfectíssim: *Aprofitarém algun trenca-caps ó endavinallas de las que 'ns remeten.*
Ciudadans Sach de mal-profit, Pepet Simpatich, Un Nyiqueris, Tres morts-vius de Reus, Un dependent y Faire trop: *Tot lo que 'ns remeten vostés es aprofitable.*
Ciudadans Noy de la Xica: Hi anirá 'l quènto.—Alt y Prim: La lle-treta sense tenir gran novedat está ben feta.—J. R. y Martí: l' artí-clel titolat «En Badó» resulta molt descolorit.—Nyit de la Bepa Rot: Mirarém de complaurel.—Maria Bocanegra: Ja véu que 'l hem complascut.—S. Gomila: Aprofitarém lo sonet.—F. C. y G.: Lo que pot cantarse devegadas no pot publicarse: a lo menos nosaltres no 'ns hi atrevim.—Ciudadans R. S. y M. y A. B.: Ne parlarém en lo número próxim de *L' Esquella*.—J. P. Sans: Idem, idem.—Ciudadans R. F., Santa Coloma; N. O., Ripollet; A. V., Cardedeu; A., Tall-tendre; J. B., Vilafranca y C., Sant Gents de Vilassar: Quedan satisfets.

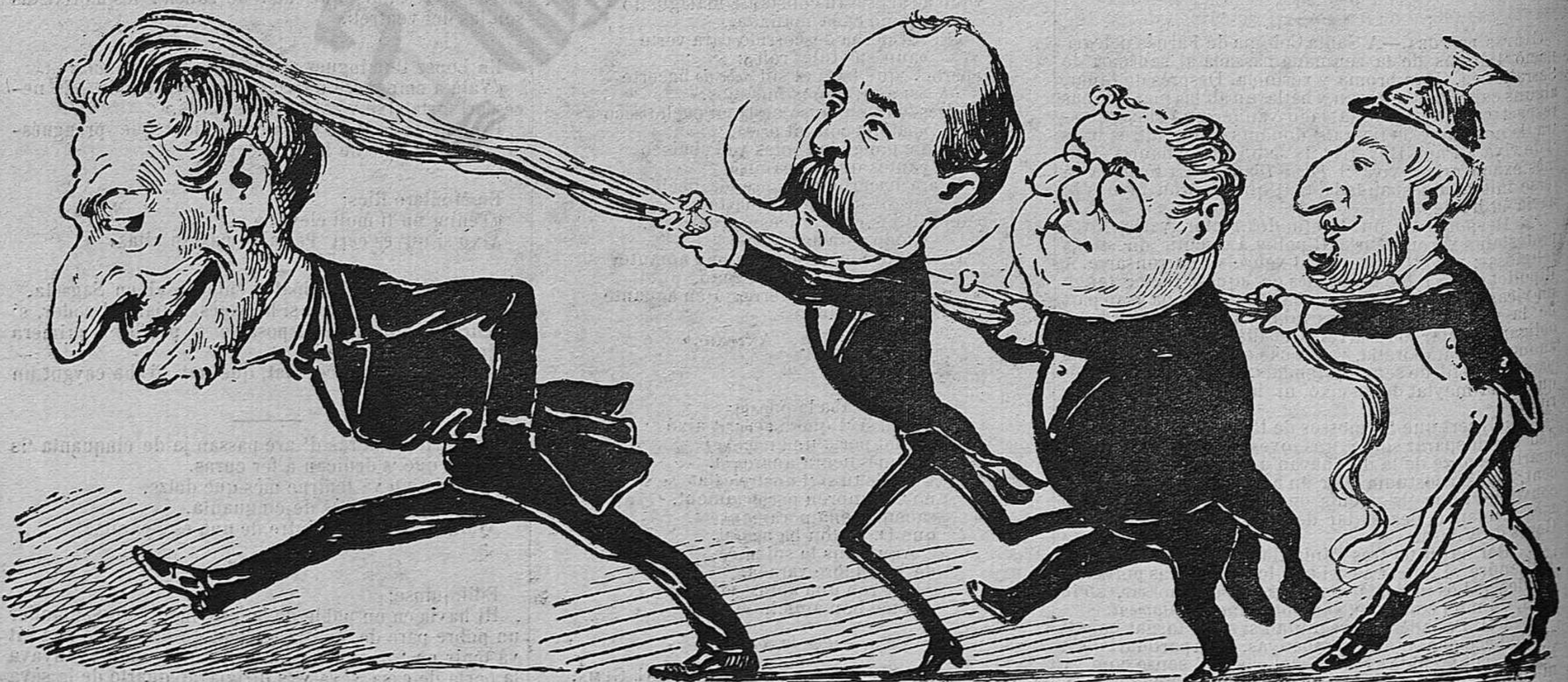
ULTIMA HORA.

Al entrar en premsa 'l present número rebém un te-légrama dels directors de la *Opinion* y del *Sufragio* de Tarragona, participantnos que han sigut posats en llibertat.
Rebin la nostra enhorabona.

LOPEZ, Editor.—*Rambla del Mitj, 20.*

Barcelona, Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro 21 y 23

LA ÚLTIMA SALVACIÓ DE L' ESQUERRA.

Se desitja saber qui tè més tupé, en Sagasta que 'ls arrastra, ó 'ls esquerrans que s' hi arrapan.